

Ngày 7 Tháng Năm 2008 chúng tôi trình bày chúng tôi là rời thành phố Lucerne trên cao nguyên Thuyết Sĩ đi xuôi Nam sang Ý Đức và Áo như chúng tôi và Rome thủ đô Ý mà rời và chúng tôi Đông đi nghỉ đêm ở thành phố kinh đảo Venice thủ phủ. Đoàn đường Lucerne-Venice là đường núi khúc khuỷu quanh co nhất là đoạn Lucerne xuống Milan phải chui qua rặng núi hẻm đảo trong rặng núi Alps là biên giới thiên nhiên giữa hai nước Thuyết Sĩ và Ý. Rặng núi này cao nhất Âu Châu này cũng chia khí hậu hai nước thành hai miền khác biệt: Thuyết Sĩ xanh tươi in nh nh, Ý khô khan và áp.

Sáng nay dậy thật sớm để khách sạn Schiller nằm trong trung tâm thành phố du lịch Lucerne. Đi mua sắm cũng rất đông người tuyết (cold cut) và ngũ cốc (cereal), “người quân ăn chúng tôi có no” miền sao có cả phê là đồ ăn. Chúng tôi lên xe Coach, nhìn trên xe chỉ có 10 người còn 20 người kia phải chờ đợi sớm và ra đi lúc 6 giờ vì họ tham gia tour đi du thuyền trên hồ Lucerne. Không biết cảnh đẹp ra sao nhưng phải chờ đợi và nhất là phải đóng thêm tiền cho ông Luigi Saba. Xe chúng tôi rời thành phố còn đang ngắm nhìn cảnh quanh hồ và chúng tôi Nam. Nhìn cảnh đẹp buổi sáng tinh mơ thật đẹp, trời trong xanh không một gợn mây, nước xanh như ngọc thạch, rừng thông xanh nằm dưới những ngọn núi tuyết phủ trắng xóa trên đỉnh núi. Xe tách ra khỏi xa lộ đi vào con đường nhỏ đến một xóm nhà hoa cỏ xinh tươi cảnh đẹp, phía xa là dãy núi cao tuyết phủ. Nơi đây chúng tôi đón 20 người đi du thuyền trên hồ và nhóm đoàn trên hồ đi cùng lên đường sang Đức Ý. Cảnh đẹp trên tàu bên bờ hồ này thật đẹp, chúng tôi xuống xe chụp hình và chờ bao lâu thì chiếc du thuyền nhỏ cũng về đến. Có người vui cười thoải mái mãi cho chuyến đi, có người không được vui có lẽ vì mệt, vừa phải dậy sớm, vừa phải chờ đợi tiền mà không có gì hay ho hấp dẫn! Trước khi du lịch chuyến này, vài người bạn thân cho biết không nên tham gia các Tour nhảm nhí vì không có gì đặc biệt, các bữa ăn cũng xoàng thôi mà giá rất đắt. Đó là điều vui với du khách Mỹ vì sẽ xuống giá cả đường Mỹ kim, đi với nhóm du khách người Úc họ lại tham gia tất cả các Tour nhảm nhí này vì họ thấy vui và rẻ.

Xe chúng tôi tiếp tục lên đường theo xa lộ số 2 của Âu Châu đi về phía Nam. Vùng này toàn núi tuyết phủ trắng như tuyết và qua rặng núi đường hầm dài nhất là Gotthard Tunnel dài 17 km đường hầm cho xe hơi dài nhất Âu Châu, phải mất 15 phút mới ra khỏi đường xuyên qua núi này. Bên trong hầm mới chỉ có một thông gió một làn xe và khoảng 2 km bên đường có một đèn báo rẽ ra đường để chúng tôi chờ 5 chiếc xe nhỏ trong trường hợp khẩn cấp. Hai bên vách hầm liên tục có hàng đèn cao áp và thỉnh thoảng có bóng đèn chiếu sáng. Vào sâu trong hầm tôi có cảm giác hơi ngột ngạt như thiêu đốt nóng khí, hơi và tôi xem có cảm giác này không thì bà nói không. Tôi thật nhảm nhí hay chỉ là ảo tưởng? Ngày xưa chúng tôi có đường hầm xuyên qua núi, xe phải treo đèn cao gập là đèn Gotthard một rặng núi thiêu đốt. Xe đi nhanh cũng có đường hầm dài riêng nhưng dài đến 57 km (35 miles) là đường hầm xuyên qua núi dài nhất thế giới. Tốc độ xe đến đến 240 km/giờ (149 mph) nên đi từ Zurich đến Milan trong đây mất 4 tiếng nay chỉ còn 2 tiếng rồi còn nhanh hơn đi máy bay giữa 2 thành phố này. Ngày xưa mua chuyên chở rau vang Ý sang bán ở Hòa Lan hay đem máy giặt của Đức sang bán cho Hy Lạp là cảm thấy vui vì dãy núi cao Alps nằm chắn ngang giữa hai vùng Bắc và

Nam Tây Âu. Ngày nay vì c đi i quá d dàng, sáng tr t tuy t Thơ y Sĩ, tr a t m bi n n c m Đ a Trung H i Genova Ý Đ i L i và chi u thang lang thành ph Nice n c Pháp.

Ra kh i đồ ng h m c nh v t hoàn toàn đ i khác, nh ng ng n núi tuy t tr ng bi n m t, không còn lo i thông x l nh mà thay b ng cây phong (maple) vùng bình nguyên. Nh t là nhà c a, bên kia dãy núi nhà l n, t ng tr ng, nóc nh n trong khi bên này nhà nh xây chen chúc g n nhau, t ng xi măng vàng hay xám và nóc ngói đ nhìn có ph n gi ng nh Vi t Nam. Nhà th bên kia theo ki u Gothic, hai tháp chuông cao nh n đ i x ng nhau, bên này nhà th ch có m t tháp chuông đ ng riêng g i là ki u La Mã (Roman). Tuy là còn trong qu c gia Thơ y Sĩ nh ng vùng này dân chúng nói ti ng Ý và nh h ng văn hóa Ý Đ i L i.

Xe đ d c đ xu ng vùng đ ng b ng và t trên đèo cao chúng tôi nhìn th y thành ph cu i cùng trên đ t Thơ y Sĩ là Lugano n m c nh m t cái h th m ng bao quanh b ng nh ng dãy núi. Lugano có kho ng 130, 000 dân n u tính luôn vùng ngo i ô, Lugano n m trong t nh Ticino ch cách biên gi i n c Ý 8 km và dân đ đây nói ti ng Ý. Khí h u n i đây đ c xem là m nh t Thơ y Sĩ vì nh h ng khí h u n c Ý có Đ a Trung H i s i m quanh năm nên trong nh ng năm g n đây thu hút gi i ngh sĩ ho c th thao gia n i ti ng, nhóm ng i đ c g i chung là “celebrities” v đây mua nhà s ng n d t. G i là n d t nh ng cũng “qu y” lung tung, dù hay dù d làm sao luôn đ c báo chí nh c t i đ không b ng i đ i quên lãng. Ngày tr c h ch n vùng Nice-Monaco nh ng ngày nay l i có phong trào ch n vùng núi h Lugano nên báo chí g i n i đây là “Monte Carlo c a Thơ y Sĩ”.

Milan, thành ph th i trang

Chúng tôi qua biên gi i Thơ y Sĩ và Áo lúc nào không hay và xe ti p t c ch y trên vùng r ng núi nhi u cây xanh qua nh ng thôn làng Ý Đ i L i êm đ m thanh t nh, t ng vàng mái ngói đ n i b t trên nh ng s n đ i xanh t i. M t lúc sau đ ng b ng hi n ra v i nh ng v n nh o, v n n trái cây và cây dâu đ nuôi t m, chúng tôi đã t i thành ph Milan (ti ng Ý g i là Milano) là thành ph l n th nh i Đ i L i n m trong t nh Lombardy đông dân nh t n c Ý v i dân s hi n nay trên 10 tri u ng i. Milan n i ti ng v th i trang, d n đ u trên th gi i v thi t k y ph c ki u m i cho ph n . Là n i s n xu t l a n i ti ng không thua gì l a Tô Châu Trung Qu c, Milan có r t nhi u c a hàng th i trang l n và n i ti ng v i th ng xá Galleria Vittorio Emanuele n m Piazza Duomo đ c xem là th ng xá c x a nh t th gi i. Các hi u qu n áo, giày bóp n i ti ng c a Ý có tr s và x ng chính đ u thành ph này nh Gucci, Ferragamo, Valentino, Armani, Fendi v.v... Milan hi n là trung tâm kinh t , tài chánh, th ng m i l n nh t Ý cũng là n i có nhi u đ i túc c u gi i nh t. Milan là m t thành ph c x a có l ch s đ c ghi chép t 400 năm tr c Thiên Chúa v i b t c ng i Insubres thu c gi ng dân Celitic. Milan cũng nh các n c Tây Âu cũng b cai tr b i ng i La Mã, ng i Đ c và hi n còn r t nhi u di tích c

trong đó có nháng nhá thá lán nhá Váng Cung Thánh Đáng Milan, nhá thá Santa Maria delle Grazie nái hián nay đang láu giá bác háa nái tiáng “Last Supper” (Buái Tiác Ly) cáa nháa danh háa Leonardo Da Vinci cũng ngái Ý. Bác tranh “Madonna and Child” cáa háa sĩ Bellini đá c tráng bày trong báo tàng vián Brera cũng ở Milan.

Rát tiác là cháng tránh không có tham quan thành phá mà chá đáng chân đá dùng báa tráa tátác ở Cafeteria cánh trám xáng Auto Grill. Trên đát Ý đoàn du lách chúng tôi khi di chuyán báng xe Coach tháng ghé lái há tháng trám xáng có chá, có quán fast food bán thác ăn này. Trám Auto Grill nái này rát lán, phía đái là chá bán trái cây, bánh káo, các mát hàng gia đáng và quán cà phê, thác ăn nhá theo kiáu tá chán rái đán quáy trá tián. Phía trên láu là nháa hàng vái ngái phác vá đáy đá tá láy Order cho đán báng ra tán bàn. Chúng tôi vào quán Cafeteria, tôi chán mát tô lán xálách (giá 3 Euro), ly cà phê (1.50 Euro) và chai nác lán nhá (1.50 Euro). Giá cánh váy là rát rá so vái nháng đáa đám du lách ở Ý, nhiáu nái nhá ở tháp nghiêng Pisa mát lon Coca phái trá đán 3 Euro (4.5 USD)! Khi mua cà phê ở Ý náu mình không nói “Caffé Americano” là há rót cho mình loái cà phê Espresso trong cái tách hát mít chá háp 2 ngám là hát! Phái nói câu thán chú “Caffé Americano” có nghĩa là “cà phê Má” thì ngái Ý trong tiám mái láy cái tách lán rót cà phê rái cho thêm nác sôi vào. Giá hái đát nháng cà phê Ý đám đáa hán cà phê Má nháng không làm sao bì đác vái các quán cà phê ở Bolsa là nái mái sáng:

Đây là quán tha há muôn khách đán

Đây là bình thu háp trí muôn háng

Đây là ván chim nhá hát mái pháng

Hoa mát ngát chen giao cùng... trái đác!

(Cám Xúc - Xuân Diáu)

Lán đáu tiên tôi đát chân đán nác Ý nái có nán văn minh La Mã là mát trong nháng nán văn minh lán và lâu đái cáa thá giái. Theo các nháa sá hác: văn hóa Tây Pháng ngày nay đác kát háp bái 2 nán văn hóa cá Hy Lạp và văn hóa cá La Mã. Tá Tây Pháng theo chuyán tàu cáa

Christopher Columbus (1451-1506) là nhà hàng hải người Ý, nhờ văn hóa này du nhập sang Mỹ Châu và Úc Châu. Xem như văn hóa La Mã như hàng bao trùm gần trên thế giới chỉ trừ Á Châu có 2 nền văn hóa khác cũng lâu đời là Trung Hoa và Ấn Độ. Có thể nói là hôm nay tôi đặt chân đến vùng đất cái nôi văn hóa Tây Phương.

Theo chu kỳ âm dương, nền văn minh nào cũng có lúc hưng thịnh, có lúc suy tàn, ngày nay nền văn minh La Mã chỉ còn là một thỏi vàng bóng, còn lưu lại vết tích là những đền đài, di tích như La Mã. Đến đây thấy đời sống dân Ý thua các nước Tây Phương khác như Đức, Anh, Pháp dĩ nhiên không so sánh được với Hoa Kỳ mặc dù hiện nay kinh tế khó khăn nhưng vẫn giữ ngôi vị độc tôn không để bất cứ một ai qua mặt mình được. Ý thức ăn mặc đẹp, nhà cửa đẹp, xe cộ lưu thông nhộn nhịp là nhờ xe gắn máy và hãng máy bay quốc doanh Alitalia đang sắp phá sản để bán cho hãng Lufthansa (Đức).

Vào lãnh thổ nước Ý, tôi cũng xin nói sơ qua về nước này. Tên chính thức là Cộng Hòa Ý, người Ý viết là “Repubblica Italiana” tựa lên trên bản đồ Ý Đại Lộ có hình chiếc giày cao cổ (boot) ở miền Nam Âu Châu. Nước Ý có 2 đảo lớn nằm trong Địa Trung Hải là đảo Sicily và đảo Sardinia và thêm hai quốc đảo nhỏ khác nằm trong lãnh thổ Ý là San Marino và Vatican City. Ý là nơi xuất phát nơi nền văn hóa của Âu Châu trong đó có văn hóa Etruscans ở miền Bắc và văn hóa La Mã (Romans) ở miền Nam, cũng là nơi xuất phát phong trào Cải Cách (Renaissance) trong lãnh vực văn hóa, nghệ thuật xuất phát từ vùng Tuscany từ thế kỷ 14 đến thế kỷ 17 và lan rộng khắp Âu Châu. Về chính trị nước Ý theo chế độ Tổng Thống 7 năm bầu lên một lần bởi quốc hội có 2 viện và Tổng Thống có quyền đề cử Thủ Tướng và các vị trong nội các để giúp Tổng Thống điều hành quốc gia. Diện tích đất là 301,338 km vuông, dân số nước Ý là 59.6 triệu (2007) người tập trung đông ở miền Bắc vì mưa nhiều, lợi thế để người hàng năm là 35,745 USD đồng hàng thế 20 trên thế giới, thủ đô là Rome. Nền kinh tế được xếp vào hàng thế 7 thế giới sau các nước Hoa Kỳ, Nhật, Đức, Trung Quốc, Anh và Pháp. Sản phẩm xuất sắc là xe hơi nổi tiếng (Ferrari, Maserati, Lamborghini), sản phẩm du lịch, điện tử, gia đình như những nơi tiêu ng là lãnh vực thời trang, áo quần, đồ da.

Chúng tôi trên đường đến thành phố Venice được xây trên biển sau khi đế quốc La Mã suy tàn, dân Ý phải chạy ra biển để tránh giặc Bắc phương của người Đức. Đêm nay sẽ ngủ ở Venice đi thuyền gỗ trên sông và ngắm sông nước Venice.